

(Varmeforsyning)

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA Vestegnens Kraftvarmeselskab I/S over
AFGØRELSE FRA Energitilsynet af 19. december 2007
OM pålæg om at tilbageføre ca. 18 mio. kr. til selskabets kunder

25. august 2008

J.nr.: 1021-4

Eksp.nr.: 41308

UJO-EKN

NÆVNETS Nævnensformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN- Næstformand, professor, dr. polit. Chr. Hjorth-Andersen
SÆTNING Professor, dr.scient.adm. Ole Jess Olsen
I SAGEN Fhv. direktør, cand.polyt. H.C. Mortensen
Direktør Per Søndergaard

NÆVNETS Energitilsynets pålæg af 19. december 2007 ophæves.
AFGØRELSE

Ved brev af 16. januar 2008 har Vestegnens Kraftvarmeselskab I/S (herefter benævnt VEKS) v/advokat Claus Høeg Madsen, advokatfirmaet Jonas Bruun, påklaget Energitilsynets afgørelse af 19. december 2007. Klagen er uddybet ved brev af 8. februar 2008. Ved afgørelsen tilkendegav Energitilsynet, at den forrentning af indskudskapitalen, der var sket i perioden 1982 – 2004, ikke har været i overensstemmelse med varmforsyningslovens regler. Energitilsynet gav derfor VEKS pålæg om, at selskabet skal modregne 18.476.241,30 kr. (den samlede forrentning for perioden 1982 – 2004) i priserne for levering af varme, eller at beløbet tilbagebetales på anden måde til kunderne senest ved først kommende årsafregning.

Energiklagenævnet har ved afgørelse af 20. februar 2008 afslået at imødekomme en anmodning om at tillægge klagen opsættende virkning. Afgørelsen af 20. februar 2008 er truffet af Energiklagenævnets formand på nævnets vegne i medfør af § 6, stk. 3, i Energiklagenævnets forretningsorden (bekendtgørelse nr. 664 af 19. juni 2006).

Sagsfremstilling

VEKS er et transmissionsselskab, der forsyner 19 lokale fjernvarmeselskaber med varme på vestegnen i hovedstadsområdet. Selskabet er organiseret som et fælleskommunalt interessentskab med pt. 11 kommuner som interessenter. Selskabet blev stiftet i 1982 som et såkaldt planlægningselskab og blev endeligt etableret som transmissionsselskab i 1984.

På baggrund af oplysninger i VEKS' årsrapport 2004 rejste en varmekonsumer en række konkrete spørgsmål vedrørende eventuel overdækning i VEKS overfor Energitilsynet. Energitilsynet valgte på denne baggrund at tage sagen under behandling. Energitilsynet tilkendegav herefter ved brev af 26. februar 2007 bl.a., at den forrentning, som VEKS har foretaget i perioden 1982 – 2004 af indskudskapitalen, er sket i strid med varmforsyningslovens regler, idet VEKS aldrig har søgt Energitilsynet om godkendelse af forrentningen. Energitilsynet tilkendegav endvidere, at hvis ikke interessentkommunerne i VEKS gav endeligt afkald på udbetaling af indskudskapitalforrentningen, ville VEKS blive pålagt at tilbagebetale et beløb svarende til forrentningen til selskabets varmekunder. Da det pågældende forhold ikke kunne bringes til ophør gennem efterfølgende forhandling, traf Energitilsynet afgørelse i sagen den 19. december 2007. Af Energitilsynets afgørelse af 19. december 2007 fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Pålæg

I forlængelse af tilsynets tilkendegivelse af 26. februar 2007, som korrigeret ved brev af 15. marts 2007 gives hermed pålæg, jf. § 21, stk. 4 i varmforsyningsloven til VEKS om at kr. 18.476.241,30 modregnes i priserne for levering af varme begyndende senest 1. april 2008 og skal være afsluttet senest 31. december 2008, eller at beløbet tilbagebetales på anden måde til kunderne senest ved først kommende årsafregning.

[...]”

Det fremgår af sagen, at de 11 interessentkommuner i VEKS tilsammen har indskudt 5.217.133 kr. Der bortses her fra den tilskrevne forrentning. Det samlede indskud fremkommer ved et oprindeligt indskud i 1982 fra 10 interessentkommuner på i alt 4.454.000 kr. Hertil kommer et indskud på 763.133 kr. fra Ishøj Kommune, der indtrådte som interessentkommune i 2000. Indskudskapitalen udgør pr. 31. december 2004 inklusiv den tilskrevne forrentning 23, 7 mio. kr., jf. VEKS' årsrapport 2004.

Det fremgår af § 5.3 i VEKS' (planlægningselskabets) oprindelige vedtægter af 6. september 1982, at interessenters indskud hvert år tilskrives renter med en sats, der fastsættes af selskabets bestyrelse. Tilsvarende fremgår det af §

25. august 2008

J.nr.: 1021-4

Eksp.nr.: 41308

UJO-EKN

Side 2 af 12

7.3 i VEKS' vedtægter af 14. december 1984, at de indskud, som interessentkommunerne har foretaget i Planlægningselskabet, overføres til interessentskabet og forrentes og tilbagebetales efter bestyrelsens bestemmelse herom. Vedtægterne blev anmeldt til og godkendt af tilsynsrådene for Københavns og Roskilde amter henholdsvis den 12. august 1985 og 26. august 1985.

VEKS har siden selskabets stiftelse i overensstemmelse med § 5.3 og senere § 7.3 i selskabets vedtægter beregnet en forrentning af indskudskapitalen. Forrentningen udgør for perioden 1982 – 2004 i alt 18.476.241,30 kr. Forrentningen har de enkelte år andraget mellem 2,76 pct. og 19,19 pct. Den gennemsnitlige årlige forrentning over hele perioden udgør ca. 6,5 pct. Rentesatsen, der er fastsat af VEKS' bestyrelse i medfør af § 7.3 i selskabets vedtægter, har hvert enkelt år svaret til årsgennemsnittet af den rente, som VEKS skulle have betalt ved træk på en kassekredit, jf. aftale med VEKS bankforbindelse.

25. august 2008

J.nr.: 1021-4

Eksp.nr.: 41308

UJO-EKN

Side 3 af 12

Forrentningen af indskudskapitalen er akkumuleret på indskudskapitalen og er ikke blevet udbetalt til interessenterne. Den beregnede forrentning er endvidere endnu ikke indregnet i varmepriserne overfor kunderne. For så vidt angår den regnskabsmæssige behandling af forrentningsbeløbet fremgår det, at der i løbet af det enkelte år er blevet udgiftsført (debiteret) et beløb i forrentning med modpostering (kreditering) under egenkapital, således at egenkapitalen er steget med det udgiftsførte beløb i resultatopgørelsen. Ved hver enkelt års afslutning er udgiftsførelsen blevet tilbageført (krediteret) i resultatopgørelsen med modpostering (debitering) under overført resultat. Regnskabsmæssigt er der således sket en forøgelse af VEKS' gæld til interessenterne, og dette har ingen likviditetsmæssig betydning for VEKS.

Baggrunden for, at VEKS endnu ikke har indregnet forrentningen i varmepriserne overfor selskabets kunder, er, at VEKS over varmepriserne alene har sikret dækning af de omkostninger, der har haft en likviditetsmæssig effekt. Da forrentningen løbende er akkumuleret på indskudskapitalen og ikke likviditetsmæssigt er udbetalt til selskabets interessenter, er forrentningen ikke indregnet i varmepriserne.

Da VEKS ikke har indregnet forrentningen i varmepriserne overfor selskabets kunder, har de budgetter over grundlaget for det kommende års varmepriser, som VEKS siden 1986 årligt har anmeldt til Gas- og Varmeprisudvalget/Energitilsynet i medfør af den nugældende varmforsyningslovens § 21, stk. 1 (tidligere § 28, stk. 1), ikke indeholdt angivelser af, at forrentning af indskudskapitalen indregnes som en omkostning i varmepriserne. VEKS har i øvrigt ikke specifikt ansøgt om tilladelse til at indregne den foretagne forrentning for perioden 1982 – 2004 i varmepriserne.

VEKS har endvidere siden 1986 – ud over de ovenfor omtalte varmeprisbudgetter – årligt indsendt selskabets årsregnskab samt budgetter, der er opstillet på samme måde som årsrapporten. Af disse budgetter samt af årsregnskaberne fremgår, at VEKS beregnede en forrentning af indskudskapitalen og tilskrev den regnskabsmæssigt.

VEKS har som før nævnt ikke specifikt ansøgt om tilladelse til at indregne den foretagne forrentning for perioden 1982 – 2004 i varmepriserne. VEKS har derimod den 11. september 2007 ansøgt Energitilsynet om tilladelse til at indregne forrentning for 2005 og 2006 af indskudskapitalen i varmepriserne gældende for 2007. Denne ansøgning er fortsat under behandling hos Energitilsynet.

25. august 2008

J.nr.: 1021-4

Eksp.nr.: 41308

UJO-EKN

VEKS' synspunkter og bemærkninger

VEKS har anført, at den af VEKS beregnede forrentning på 18.476.241,30 kr. af indskudskapitalen for perioden 1982 – 2004 skal godkendes og tillades indregnet i varmepriserne. Subsidiært har VEKS anført, at Energitilsynets afgørelse af 19. december 2007 skal ophæves og hjemvises til fornyet behandling.

Side 4 af 12

VEKS har til støtte for, at den beregnede forrentning skal godkendes og tillades indregnet i varmepriserne navnlig anført følgende synspunkter:

- Det af Energitilsynet opstillede krav om forudgående tilladelse for hvert enkelt år har ikke hjemmel i varmforsyningsloven eller tilhørende bekendtgørelser. Det fremgår hverken af varmforsyningslovens § 20, stk. 2 (tidligere § 27, stk. 1), eller afskrivningsbekendtgørelsens § 6, at tilladelsen skal være forudgående, eller at tilladelse skal gives for hvert enkelt år. Disse to krav fremgår alene af de såkaldte afskrivningsvejledninger. Vejledninger kan imidlertid ikke pålægge borgerne pligter, som ikke allerede fremgår af lovgivningen. Endvidere blev det først med afskrivningsvejledningen fra 2006 udtrykkeligt tilkendegivet, at tilladelse kun gives for et enkelt år ad gangen og ikke kan gives med tilbagevirkende kraft.
- En almindelig sproglig fortolkning af det i varmforsyningslovens § 20, stk. 2, anvendte udtryk "tiltræden" tilsiger, at kravene hertil må anses for mindre end til en egentlig "godkendelse/tilladelse". Lovens krav om tiltræden svarer således ikke til et krav om egentlig godkendelse/tilladelse. Lovens og bekendtgørelsens ordlyd er følgelig ikke til hinder for en efterfølgende eller stiltiende tiltræden. Dette afspejles tillige i Energitilsynets praksis, hvor tilsynet flere gange har givet tilladelse til indregning af forrentning af indskudskapital med tilbagevirkende kraft (bl.a. Energitilsynets afgørelse af 30. marts 2005 om Centralkommunernes Transmissionselskab I/S' forrentning af indskudskapital for 2003 og 2004 og Ener-

gitilsynets afgørelse af 21. januar 2002 om Silkeborg Kraftvarmeværk A/S' forrentning af indskudskapital for bl.a. 2001).

- Den af VEKS beregnede forrentning opfylder de materielle betingelser, der er opstillet i Gas- og Varmeprisudvalgets praksis, som i det væsentlige er fulgt af Energitilsynet. VEKS har således alene beregnet en forrentning af en særskilt opgjort indskudskapital, der svarer til, hvad der faktisk er blevet indskudt i virksomheden. Endvidere fremgår det af VEKS' vedtægter, at indskudskapitalen skal forrentes. Energitilsynet har heller ikke bestridt, at de materielle betingelser er opfyldte, herunder at den anvendte rentesats er rimelig. VEKS ville således utvivlsomt have fået tilladelse til indregning af den beregnede forrentning, hvis VEKS udtrykkeligt havde ansøgt herom for hvert enkelt år. Hensynet til at sikre, at de materielle betingelser er opfyldte, kan uden videre varetages af Energitilsynet efterfølgende. Et formelt krav om forudgående tilladelse kan således ikke være til hinder for den skete forrentning, når VEKS i alle årene har opfyldt de materielle betingelser for at foretage forrentning.
- Indregning af den beregnede forrentning i varmepriserne i de kommende år vil indebære, at der opkræves et beløb over varmepriserne, som vedrører en anden periode, end det pågældende varmeår. Dette er imidlertid ikke i strid med "hvile-i-sig-selv-princippet". Det har aldrig været en del af "hvile-i-sig-selv-princippet", heller ikke i varmforsyningsloven, at driften skulle balancere i det enkelte år. Driften skal blot balancere over en år-række. Afskrivningsbekendtgørelsens regler giver således også mulighed for en væsentlig tidsmæssig forskydning mellem indtægter og udgifter og ligeledes mellem den tekniske leve- og brugstid for et anlæg og betalingen herfor.
- Varmeforsyningslovens § 20 a, stk. 6 – der er en kodificering af et grundlæggende kommunalretligt princip – forbyder kommuner at yde tilskud til varmforsyningsanlæg. Dette indebærer, at kommunerne ikke må stille kapital til rådighed, uden at denne bliver forrentet med en markedsrente. Det er således i strid med varmforsyningsloven ikke at forrente indskudskapital i et fælleskommunalt interessentskab. Bestemmelsen i § 20 a, stk. 6, må tillægges betydelig vægt i forbindelse med spørgsmålet om forrentning af indskudskapital. At dette eventuelt måtte føre til en forskelsbehandling i forhold til varmforsyningsvirksomheder uden kommunal deltagelse har direkte grundlag i lov, og en eventuel forskelsbehandling er således pligtmæssig.
- Energitilsynet har i en periode på over 20 år udvist en passivitet, der enten må anses for en tiltræden af forrentningen, eller som giver VEKS en berettiget forventning om, at den beregnede forrentning var retsmæssig.

25. august 2008

J.nr.: 1021-4

Eksp.nr.: 41308

UJO-EKN

Side 5 af 12

VEKS har til tilsynsrådene for Københavns og Roskilde amter anmeldt og fået godkendt sine vedtægter, hvoraf fremgår, at indskudskapitalen skal forrentes. VEKS har desuden hvert år siden 1986 indsendt årsregnskaber samt budgetter, der er opstillet på samme måde som årsrapporten. Heraf fremgik klart, at VEKS beregnede en forrentning af indskudskapitalen og tilskrev den herpå. Hertil kommer, at det følger af kommunalretlige grundsætninger og senere direkte af varmforsyningslovens § 20 a, stk. 6, at kommunerne havde pligt til at få forrentet indskudskapital. Energitilsynet har således gennem 20 år udvist en betydelig passivitet ved ikke at have reageret overfor de indsendte oplysninger.

- Energitilsynet har tilsidesat sin vejledningspligt. Tilsynet har i de indsendte regnskaber og budgetter kunne se, at VEKS beregnede en forrentning af indskudskapitalen. Energitilsynet har endvidere været bekendt med, at VEKS var forpligtet til at forrente indskudskapital både i henhold til vedtægterne og i henhold til varmforsyningsloven. Energitilsynet burde derfor have oplyst VEKS om reglerne for forrentning, herunder kravet om forudgående tilladelse, såfremt et sådant krav må antages at bestå. Konsekvensen af manglende overholdelse af vejledningspligten er, at VEKS skal stilles, som hvis fornøden vejledning var givet.
- Energiklagenævnet har i den tilsvarende Naturgas Fyn-sag (Energiklagenævnets afgørelse af 7. januar 2008, j.nr. 31-14) fundet, at Naturgas Fyn I/S var berettiget til at foretage indregning af indskudskapitalforrentning i selskabets varmepriser for perioden 1982 – 2000, selvom selskabet ikke løbende havde anmodet om specifik godkendelse heraf.

VEKS har til støtte for, at Energitilsynets afgørelse ophæves navnlig anført følgende synspunkt:

- Pålægget om tilbagebetaling vedrører et beløb, som aldrig er blevet opkrævet af selskabets kunder, hvilket Energitilsynet er enig i. Forrentningen indestår ikke likviditetsmæssigt i VEKS, og der er således alene tale om en regnskabsmæssig postering. Beløbet har dermed ikke haft indflydelse på VEKS tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser for kunder, hvilket efter ordlyden af varmforsyningslovens § 21, stk. 4, er en grundlæggende forudsætning for at meddele pålæg. Da forrentningen aldrig har været indregnet i varmepriserne, har VEKS ikke opkrævet højere priser end selskabets indregningsberettigede omkostninger. Der har derfor ikke fundet en overdækning sted. Selv hvis VEKS ikke måtte få godkendt den beregnede forrentning, kan den retlige konsekvens heraf således ikke være et tilbagebetalingskrav, men højest krav om en regnskabsmæssig ompostering, og at den beregnede forrentning ikke kan opkræves af selska-

25. august 2008

J.nr.: 1021-4

Eksp.nr.: 41308

UJO-EKN

Side 6 af 12

bets kunder gennem varmepriserne. Energitilsynets pålæg af 19. december 2007 mangler følgelig lovhjemmel.

Energitilsynets synspunkter og bemærkninger

Energitilsynet har anført, at Energiklagenævnet bør afvise at behandle VEKS principale påstand, om at den beregnede forrentning skal godkendes og tillades indregnet i varmepriserne. Energitilsynet har endvidere anført, at tilsynets afgørelse af 19. december 2007 bør stadfæstes.

Energitilsynet har til støtte herfor navnlig anført følgende synspunkter:

- VEKS har ikke tidligere eller i forbindelse med behandlingen af nærværende sag fremsendt en anmodning til Energitilsynet om en fremadrettet indregning af den beregnede forrentning af indskudskapitalen for perioden 1982 - 2004 i selskabets varmepriser. Energitilsynet har således ikke fundet anledning til at tage stilling til, hvorvidt den beregnede forrentning gennem årene må anses for rimelig, herunder rentesatsens niveau, og om de materielle betingelser for indskudskapitalforrentning i øvrigt har været opfyldte. Ligeledes fremgår det ikke, hvorledes en indløsning af VEKS' interessenters tilgodehavende, som den beregnede forrentning er udtryk for, konkret vil ske. Det fremgår således ikke, om en sådan indløsning skal ske som en indregning i fremtidige priser, i forbindelse med overdragelse af selskabet som en forøget købesum, eller på anden vis. Spørgsmålet har således ikke været behandlet af Energitilsynet som 1. instans, og VEKS bør derfor henvises til at indbringe spørgsmålet for Energitilsynet.
- Sagen drejer sig efter Energitilsynets opfattelse om, hvorvidt VEKS har akkumuleret en overdækning i form af et voksende tilgodehavende overfor selskabets kunder i strid med varmforsyningslovens regler. Energitilsynet har ved afgørelsen af 19. december 2007 fundet, at de formelle betingelser vedrørende forudgående tilladelse til indregning af indskudskapitalforrentning ikke har været opfyldte. Energitilsynet har herved navnlig lagt vægt på, at VEKS aldrig specifikt har anmodet om Gas-og varmeprisudvalgets/Energitilsynets tilladelse. VEKS' årlige anmeldelser af grundlaget for det kommende års varmepriser efter varmforsyningsloven (varmeprisbudgetter) har ikke indeholdt angivelser af, at en forrentning af indskudskapitalen blev påtænkt indregnet i varmepriserne. De indsendte årsrapporter og budgetter, der er opstillet på samme måde som årsrapporterne, indeholder oplysninger om den beregnede forrentning. Idet disse regnskaber er udarbejdet efter anden lovgivning og ikke tjener til beregning af priser efter varmforsyningsloven, burde Energitilsynet ikke have anset indsendelse af disse som en anmodning om forrentning og indregning heraf i varmepriserne. Da de budgetter, der var udarbejdet efter varmforsyningsloven (varmeprisbudgetterne), ikke indeholdte oplysning-

25. august 2008

J.nr.: 1021-4

Eksp.nr.: 41308

UJO-EKN

Side 7 af 12

ger om indregning af indskudskapitalforrentning, burde Energitilsynet endvidere ikke have vejledt VEKS om de relevante regler. Ligeledes har VEKS ikke kunne få indtryk af, at Gas- og varmeprisudvalget/Energitilsynet havde tiltrådt forrentningen og indregning heraf i varmepriserne.

- Da den relevante myndighed m.h.t. til anmodning om indregning af indskudskapitalforrentning var og er Gas- og varmeprisudvalget/Energitilsynet, har det ingen betydning for sagen, at VEKS i 1985 til tilsynsrådene for Københavns og Roskilde amter har anmeldt og fået godkendt sine vedtægter.
- "Hvile-i-sig-selv-princippet" indebærer, at driften hvert år skal hvile i sig selv, således at de kunder, der forsynes fra anlægget, dækker anlæggets omkostninger over varmepriserne i det pågældende år. Hvis den i sagen beregnede forrentning for perioden 1982 – 2004 godkendes på nuværende tidspunkt med henblik på indregning i priserne i f.eks. årene 2009 – 2013, vil det indebære, at de nuværende kunder over varmepriserne vil skulle betale for den forrentning, som vedrører levering af varme i perioden 1982 – 2004. Det vil betyde en tidsmæssig forskydning på op til 27 år. Dette vil være i strid med "hvile-i-sig-selv-princippet".
- Hvis Energitilsynet tillagde varmforsyningslovens § 20 a, stk. 6, afgørende betydning og f.eks. tillod indregning af indskudskapitalforrentning ved en efterfølgende bagudrettet godkendelse, ville dette betyde, at varmforsyningsvirksomheder med kommunal deltagelse ville blive behandlet mere lempeligt end varmforsyningsvirksomheder uden kommunal deltagelse. En sådan forskelsbehandling vil ikke være rimelig.
- Fakta i Naturgas Fyn-sagen (Energiklagenævnets afgørelse af 7. januar 2008, j.nr. 31-14) adskiller sig på væsentlige punkter fra fakta i nærværende sag. Naturgas Fyn I/S havde løbende indsendt regnskaber, herunder varmeprisbudgetter, hvoraf fremgik, at selskabet rent faktisk foretog indregning af indskudskapitalforrentning i varmepriserne. Ligeledes havde Gas- og varmeprisudvalget i den periode, som sagen vedrørte, foretaget en sagsbehandling, hvori spørgsmålet om forrentning af indskudskapitalen indgik. Dette er ikke tilfældet i nærværende sag.
- VEKS hævder at have et tilgodehavende hos selskabets kunder i form af den beregnede indskudskapitalforrentning. Dette indebærer, at VEKS' kunder forsynes med varme under den betingelse, at VEKS på et af selskabet valgt tidspunkt – oven i de nødvendige udgifter – tillige kan opkræve dette tilgodehavende over varmepriserne eller på anden vis. Dette tilgodehavende er i strid med varmforsyningslovens regler. Betingelsen for le-

25. august 2008

J.nr.: 1021-4

Eksp.nr.: 41308

UJO-EKN

Side 8 af 12

vering er således efter Energitilsynets opfattelse urimelig, og Energitilsynets pålæg af 19. december 2007 har derfor hjemmel i varmforsyningslovens § 21, stk. 4.

Retsgrundlag

Spørgsmålet om forrentning af indskudskapital var i 1982, da VEKS blev stiftet, reguleret af den dagældende varmforsyningslov § 27 - lov nr. 258 af 8. juni 1979 med senere ændringer. Fra denne lovs §§ 27 og 28 citeres:

”[...]

§ 27. Kollektive varmforsyningsanlæg, kraftvarmeværker, affaldsforbrændingsanlæg, industrivirksomheder, geotermiske anlæg m.v. samt virksomheder, der har fået bevilling eller tilladelse i henhold til lov om naturgasforsyning til indførsel, forhandling, transport og oplagring af naturgas kan indregne nødvendige udgifter til brændsel, lønninger og andre driftsomkostninger, administration og salg samt forrentning af fremmedkapital og underskud fra tidligere perioder opstået i forbindelse med etablering og væsentlig udbygning af forsyningssystemerne. Herudover kan der indregnes driftsmæssige afskrivninger og, med det i § 28 nævnte gas- og varmeprisudvalgs tiltræden, henlæggelser til nyinvesteringer og forrentning af indskudskapital efter regler fastsat af energiministeren.

§ 28. Priser og andre betingelser for de af § 27 omfattede leverancer skal med angivelse af grundlaget for prisfastsættelsen anmeldes til et af energiministeren nedsat udvalg (gas- og varmeprisudvalget) efter regler fastsat af udvalget.

Stk. 2. ...

Stk. 3. ...

Stk. 4. Finder udvalget, at priser eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i § 27, giver udvalget, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af priser eller betingelser.

[...]”

Bestemmelsen i varmforsyningslovens § 27 blev ændret ved lov nr. 308 af 9. juni 1982 med virkning fra den 19. juni 1982. Den pågældende lovændring ændrede dog ikke reglerne for indskudskapitalforrentning. Efter lovændringen var varmforsyningslovens § 27, stk. 1, og § 28, stk. 1 og 4, således affattet:

”[...]

§ 27. Kollektive varmforsyningsanlæg, kraftvarmeværker,

25. august 2008

J.nr.: 1021-4

Eksp.nr.: 41308

UJO-EKN

Side 9 af 12

affaldsforbrændingsanlæg, industrivirksomheder, geotermiske anlæg m.v. samt virksomheder, der har fået bevilling eller tilladelse i henhold til lov om naturgasforsyning til indførsel, forhandling, transport og oplagring af naturgas, kan i priserne for levering af opvarmet vand, damp eller gas til det indenlandske marked indregne nødvendige udgifter til brændsel, lønninger og andre driftsomkostninger, administration og salg samt forrentning af fremmedkapital og underskud fra tidligere perioder opstået i forbindelse med etablering og væsentlig udbygning af forsyningssystemerne. Herudover kan der indregnes driftsmæssige afskrivninger og, med det i § 28 nævnte gas- og varmeprisudvalgs tiltræden, henlæggelser til nyinvesteringer og forrentning af indskudskapital efter regler fastsat af energiministeren.

25. august 2008

J.nr.: 1021-4

Eksp.nr.: 41308

UJO-EKN

§ 28. Priser og andre betingelser for de af § 27 omfattede leverancer skal med angivelse af grundlaget for prisfastsættelsen anmeldes til et af energiministeren nedsat udvalg (gas- og varmeprisudvalget) efter regler fastsat af udvalget.

Stk. 2. ...

Stk. 3. ...

Stk. 4. Finder udvalget, at priser eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i § 27, giver udvalget, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af priser eller betingelser.
[...]"

Side 10 af 12

I den nugældende varmforsyningslov (lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 med senere ændringer) fremgår reglerne om indregning i priserne af indskudskapitalforrentning af lovens § 20, stk. 2. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

[...]

§ 20. ...

Stk. 2. Efter regler fastsat af transport- og energiministeren kan der endvidere indregnes driftsmæssige afskrivninger, henlæggelser til nyinvesteringer og med det i § 21 nævnte tilsyns (Energitilsynets) tiltræden, forrentning af indskudskapital, jf. dog stk. 7.

[...]

Energitilsynets indgrebsbeføjelse fremgår af § 21, stk. 4, i den nugældende varmforsyningslov (tidligere § 28, stk. 4). Bestemmelsen har følgende ordlyd:

[...]

§ 21. ...

Stk. 4. Finder Energitilsynet, at tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20 a eller 20 b eller regler udstedt i henhold til loven, giver tilsynet, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling eller betingelser.

[...]

25. august 2008

J.nr.: 1021-4

Eksp.nr.: 41308

UJO-EKN

Side 11 af 12

Energiklagenævnets bemærkninger

Energitilsynet kan med hjemmel i varmforsyningslovens § 21, stk. 4, meddele pålæg om ændring af priser, omkostfordeling og betingelser for levering af varme. Indgreb er betinget af, at priser, omkostfordeling eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20 a eller 20 b eller regler udstedt i henhold til loven.

Den af VEKS gennem årene beregnede forrentningen af indskudskapitalen er akkumuleret på indskudskapitalen og er ikke blevet udbetalt til interessenterne. Den foretagne forrentning er endvidere endnu ikke indregnet i varmepriserne overfor selskabets kunder. Den beregnede indskudskapitalforrentning har således ikke haft indflydelse på VEKS varmepriser eller omkostningsfordeling i øvrigt, og VEKS har derfor ikke gennem den omhandlede periode opnået en overdækning som følge af den beregnede forrentning. Da VEKS' varmepriser ikke har været påvirket af den beregnede forrentning, har VEKS' varmepriser – uanset om den beregnede forrentning har været berettiget eller ej – ikke som følge heraf været urimelige eller i strid med bestemmelserne i varmforsyningslovens §§ 20, 20 a eller 20 b eller regler udstedt i henhold til loven. Energiklagenævnet bemærker hertil, at det ikke – som anført af Energitilsynet – kan anses som en betingelse for levering af varme i forhold til § 21, stk. 4, at VEKS' hævder at have et tilgodehavende hos selskabets kunder i form af den samlede beregnede indskudskapitalforrentning.

Energiklagenævnet finder følgelig, at varmforsyningslovens § 21, stk. 4, ikke indeholder hjemmel til meddelelse af Energitilsynets pålæg af 19. december 2007. Energiklagenævnet ophæver derfor Energitilsynets pålæg af 19. december 2007.

VEKS er ikke i forbindelse med sagens behandling hos Energitilsynet eller Energiklagenævnet fremkommet med faste og bestemte angivelser af, hvorledes en fremadrettet indregning af den beregnede indskudskapitalforrentning for perioden 1982 – 2004 i selskabets varmepriser påtænkes foretaget. På den baggrund finder Energiklagenævnet ikke anledning til på nuværende tids-

punkt at tage stilling til spørgsmålet om selve berettigelsen af den beregnede forrentning – herunder bl.a. spørgsmålet om betydningen af, at VEKS ikke forudgående for hvert enkelt år specifikt har anmodet om Gas- og varmeprisudvalgets/Energitilsynets tiltræden heraf samt om ”hvile-i-sig-selv-princippets” betydning for spørgsmålet.

En nærmere stillingtagen til den foretagne forrentning vil kunne ske på det tidspunkt, hvor VEKS beslutter sig for at foretage en indregning af den beregnede forrentning i selskabets varmepriser og dermed foretager en prisanmeldelse heraf til Energitilsynet. Energitilsynets afgørelse af spørgsmål i relation til en sådan prisanmeldelse vil kunne indbringes for Energiklagenævnet.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets pålæg af 19. december 2007 ophæves.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 25. august 2008.

Afgørelsen er truffet i henhold til varmemforsyningslovens § 26, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 med senere ændringer.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter varmemforsyningsloven eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. varmemforsyningslovens § 26, stk. 4.

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

P.N.V.

Poul K. Egan
Nævnensformand

/Ulla Østergaard
Specialkonsulent

25. august 2008

J.nr.: 1021-4

Eksp.nr.: 41308

UJO-EKN

Side 12 af 12